

4. Maakunnan kehittämisen instrumentit ja kannanotot vuosille 2018 ja 2019

4.1. Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 –rakennerahasto-ohjelma

Pirkanmaalla rakennerahasto-ohjelmaa rahoittavat Pirkanmaan liitto ja ELY-keskus. Rakennerahastokaudella 2014-2020 EAKR-rahoituksesta keskimäärin 52 % kulkee liiton ja 48 % ELY-keskuksen kautta, vuositasolla on vaihtelua riippuen mm. hanketarpeista. ESR-rahoituksesta vastaa kokonaan ELY-keskus.

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -ohjelma keskittyy viiteen toimintalinjaan. Toimintalinjat ovat

1. PK-yritysten kilpailukyky (EAKR)
2. Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen (EAKR)
3. Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus (ESR)
4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen (ESR)
5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta (ESR)

Maakuntaohjelman päivitystyö on parhaillaan käynnissä Pirkanmaalla ja päivitetty maakuntaohjelma on tarkoitettu hyväksyä maakuntavaltuustossa joulukuussa 2017. Maakuntaohjelmassa ajantasaisesti maankuntastrategian (2014 – 2017) kehittämiskokonaisuuksien Välkky, Ehyt, Kestävä ja Saavutettava –sisällöt. Ohjelma pitää sisällään myös Pirkanmaan älykkään erikoistumisen valinnat (EU:n edellyttämä älykkään erikoistumisen strategia). Rakennerahastovarot ovat keskeinen väline maakuntaohjelman tavoitteiden toteuttamisessa. Maakuntaohjelman päälinjien säilyessä päivityksessä ennallaan rakennerahastovarojen hyödyntäminen eri kehittämisteemojen tavoitteiden toteuttamisessa jatkuu luontevasti.

Syksyllä 2017 (13.6.-3.10.) suoritettiin ESR-hankehaku, jonka pohjalta vuonna 2018 käynnistettäviä ESR-hankkeita haettiin. Haussa olivat mukana kaikki ESR:n toimintalinjat ja erityistavoitteet. Rahoitettavina teemoina haussa nostettiin esille mm. ammatillisen koulutuksen reformin tukeminen ja yritysten rekrytointitarpeiden ja osaamisen kohtaannon parantaminen eri koulutusasteilla ja toimialoilla. Ammatillisen koulutuksen uudistuksella lisätään mahdollisuuksia työpaikoilla opiskeluun. Yhtälön toteutumiseen tarvitaan runsaasti uudenlaista ammatillisten oppilaitosten ja yritysten yhteistyötä. ESR-rahoituksella tuetaan myös vuoden 2018 aikana koulutuksen työelämäyhteyksiä kehittäviä, laajoja ammatillisen koulutuksen ja yritysten verkostoyhteistyöhön perustuvia kokeiluja ja pilotteja. ESR:n toimet toteuttavat pääosin Välkyn ja Ehyen Pirkanmaan tavoitteita. ESR-haut toteutetaan kaksi kertaa vuodessa.

EAKR:n osalta Pirkanmaan liiton syksyn 2017 hankehaku kohdentui molempiin EAKR:n toimintalinjoihin. Toimintalinjan 1 osalta haettavana oli vain vähähiilisyystavoitetta toteuttava erityistavoite 3.1. Pk-yritysten energiatehokkuuden edistäminen. Toimintalinjan 2 osalta haettavana olivat kaikki erityistavoitteet. Vähähiilisyys Hankkeille oli haettavasta summasta varattu lähtökohtaisesti noin puolet. Rahoitettavien hankkeiden käsittelyprosessi etenee syksyn aikana ja päätökset hankkeista tehdään viimeistään alkuvuodesta 2018. Vuonna 2018 Pirkanmaan liiton EAKR-rahoitusta kohdennetaan päivitetyn maakuntaohjelman ja rakennerahasto-ohjelman tavoittelemiin muutoksiin yritysten osallisuuden ollessa hankkeissa keskeisessä roolissa. Hankkeiden toteuttamisessa painotetaan uuden maakunnan aluekehittämisen, innovaatiopolitiikan ja älykkään erikoistumisen välineiden kehittämistä ja rakentamista. Vuoden 2018 aikana on tarkoitettu myös kokeilla alueellisen EAKR-rahoituksen käyttöä osana kansainvälistä yhteistyötä sisältävien kehittämishankkeiden toteutusta. Jatkuvassa haussa olevasta yrityskohtaisesta EAKR-rahoituksesta vastaava ELY-keskus painottaa resurssitehokkuuden lisäksi erityisesti kilpailukykyä parantavan kasvun ja kansainvälistymisen teemoja. Pirkanmaan liiton ja ELY-keskuksen rahoittamat EAKR-hankkeet toteuttavat pääosin maakuntastrategian Välkyn ja Kestävän Pirkanmaan tavoitteita.

Vähähiilisen talouden kehittämiseen on kohdennettava EAKR-varoista 25 %. Pirkanmaan osalta vähähiilisyysaste on pyritty painottamaan tasaisesti koko kauden ajan jotta em. tavoite saavutettaisiin. Kokonaisuutena tarkastellen tilanne on vähähiilisyysprosentin toteutumisen osalta Pirkanmaalla hyvä: vähähiilisyysaste on 26,6% rahoitettujen hankkeiden julkisesta rahoitusosuudesta laskettuna (tilanne kesäkuussa 2017). Vuonna 2018 ei ole tarvetta järjestää pelkästään vähähiilisyysasteen liittyvää hakua, mutta kiertotalous teemana nousee kuitenkin vahvasti esille Pirkanmaan päivitettävänä olevassa maakuntaohjelmassa ja älykkään erikoistumisen strategiassa. Kiertotaloushankkeet osana

vähähiilisyttä ovat näin ollen joka tapauksessa keskeinen teema maakuntaohjelmaa EAKR-rahoituksen kautta toteutettaessa. Pirkanmaan uusi ympäristöohjelma samoin kuin maaseudun kehittämisohjelma korostavat niin ikään resurssitehokkuutta, tukevat kiertotaloutta ja vähähiilisyteen pyrkimistä.

Hallitusohjelman linjaukset ja kärkihankkeet sisältävät monia teemoja, joiden toteutumista voidaan tukea rakennerahastovaroin. Työllisyyden ja kilpailukyvyn edistämisen osalta ESR:llä voidaan tukea muun muassa työvoiman osaamisen ja työntajien vaatimien taitojen kohtaanto-ongelmaa ratkaisevia hankkeita. Kilpailukyvyn vahvistaminen liittyy niin EAKR:llä kuin ESR:llä tuettaviin toimenpiteisiin. Osaamisen näkökulma liittyy vahvasti myös korkeakoulujen ja pk-yritysten välisen yhteistyön tiivistämiseen, tavoitteena pk-yritysten kilpailukyvyn vahvistaminen. Biotalous ja puhtaat ratkaisut linkittyvät suoraan vähähiilisyystavoitteisiin. Kiertotalouden edistäminen on noussut vahvasti esiin mm. Pirkanmaan maakuntaohjelmaa päivitettäessä. Digitalisaatio liittyy rakennerahastotoiminnassa niin osaamisen kehittämisen tematiikkaan mm. yritysten ja työntekijöiden valmiuksien kasvattamisessa kuin vähähiilisyteen mm. digitalisoituvien palveluiden kehittämisen näkökulmasta.

Pirkanmaan rahoitustasot vuonna 2018 ovat EAKR:n osalta 4,7 miljoonaa euroa ja ESR:n osalta 5,4 miljoonaa euroa (EU+valtio).

Maakuntaudistukseen liittyy muun muassa rakennerahastotehtävien mahdollinen uudelleenorganisointi. Pirkanmaan liitto ja ELY-keskus valmistautuvat tulevaan muutokseen muun muassa yhteisten työryhmien kautta, joita hallinnon uudistuksen suunnittelua varten on koottu. Nämä toimivat Pirkanmaalla tiiviissä yhteistyössä myös suhteessa valtakunnalliseen rakennerahastotoiminnan uudistamiseen.

4.1.1. Ylimaakunnalliset hankkeet

Ylimaakunnallisiin hankkeisiin ei varata erillistä rahoitusta kohdentamattomaan kehykseen, vaan näitä hankkeita rahoitetaan normaalista kehyksestä. Maakunnallisia osuuksia voidaan siirtää jälkikäteen hankkeita hallinnoivan maakunnan rahoituskehykseen.

Pirkanmaa suhtautuu myönteisesti ylimaakunnallisiin hankekokonaisuuksiin ja niihin osallistutaan, mikäli yhteisistä rajapinnoista on löydettävissä aitoa lisäarvoa ja hankkeet ovat maakuntastrategian/ -ohjelman painotusten mukaisia. Laajemmat hankekokonaisuudet nähdään myös keinoina toiminnan vaikuttavuuden lisäämiselle. Ylimaakunnallisia hankkeita rahoitetaan myös 6Aika-strategian avulla, jonka kautta rahoitetuissa hankkeissa pitää lähtökohtaisesti olla mukana toteuttajia vähintään kahden eri kuutoskaupungin alueelta (ks. myös kohta 4.1.4).

4.1.2. Valtakunnalliset teemat

Osa Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -ohjelman rahoituksesta käytetään valtakunnallisten teemojen toteuttamiseen. Valtakunnallinen osuus ESR-rahoituksesta on 25%. EAKR-rahoituksesta valtakunnallisen rahoituksen osuus on noin 10%, josta osa kohdennettiin vuoden 2017 lopussa päättyvän Tekesin hallinnoiman INKA-ohjelman toteutukseen ja osa on irrotettu vuonna 2016 käynnistetyn pk-yritysaloiteohjelman rahoitukseen.

Valtakunnallinen EAKR-toimenpidekokonaisuus, Osaamis- ja innovaatioverkostot, kytkeytyi ohjelman toimintalinjaan 2. Teemassa tavoiteltiin osaamis- ja innovaatioperusteista liiketoiminnan kasvua luomalla alueiden välisiä laajempia ja kansainvälisesti kilpailukykyisempiä hankekokonaisuuksia. Valtakunnallista EAKR-toimenpidekokonaisuutta on toteutettu Innovatiiviset kaupungit (INKA) -ohjelman kautta. Valtakunnallinen EAKR-teema oli mitä suurimmassa määrin Pirkanmaan maakuntastrategian painotusten mukainen. Erityisesti se toteutti Välkyn Pirkanmaan kehittämiskokonaisuutta, mutta myös resurssitehokkuustavoitteiden kautta Kestävän Pirkanmaan tavoitteita. INKA-ohjelma on päättymässä vuoden 2017 lopussa eikä sille enää kohdenneta uutta EAKR-rahoitusta. Alun perin INKA-ohjelmaan varattu loppukauden valtakunnallinen EAKR-rahoitus kohdennetaan pääosin pk-yritysaloiteohjelmaan, jonka tavoitteena on edistää pk-yritysten rahoitusta tarjoamalla velkarahoitusta mm. yrityksen perustamisen alkuvaiheeseen, toimivien yritysten kehittämiseen ja uusille markkinoille pääsyyn. Lainarahoitus kanavoidaan yrityksille pankkien kautta. Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Suomen valtion rahoitus ohjelmalle on 40 miljoonaa euroa vuosina 2016-2020. Rahoitusta ei ole korvamerkitty maakunnittain.

ESR:n valtakunnallisia teemoja on kolme: työllisyys, osaaminen ja sosiaalinen osallisuus. Työ- ja elinkeinoministeriön vetämään Työllisyys -teemaan sisältyy nuorten työllistymistä edistäviä palveluita, maahanmuuttajien kotouttamista sekä työelämän laadun kehittämisen toimenpiteitä. Osaamisen teema sisältää muun muassa korkeakoulutuksen työelämävastaavuuden kehittämistä, koulutukseen ja työhön siirtymisen edistämistä sekä osaamistason nostamista. Teeman

valmistelusta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Osallisuuden teema keskittyy puolestaan mm. nuorisotakuuseen ja syrjinnän torjuntaan ja sen valmistelusta koordinoi sosiaali- ja terveysministeriö.

Maakuntastrategia/ päivitettävänä oleva maakuntaohjelma nostaa esiin useita yhteisiä painopisteitä valtakunnallisten ESR-teemojen kanssa. Teemat toteuttavat erityisesti Ehyen Pirkanmaan tavoitteita. Pirkanmaa osallistuu valtakunnallisten teemojen toteuttamiseen sikäli kun pirkanmaalaiset hakijat ovat mukana hankkeita toteuttamassa.

Syksyllä 2016 työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti 'Kasvua kansainvälisistä osaajista' -agendan. Sen tavoitteena on kanavoita kansainvälisten osaajien asiantuntemus, verkostot, innovaatiopotentiaali ja muu osaaminen yritysten kasvuksi ja kansainvälistymiseksi. Rakennerahasto-ohjelmasta kohdennetaan rahoitusta edellä mainittua agendaa tukeville hankkeille. Agendan toteuttamiseen on varattu EAKR-rahoitusta 1,7 miljoonaa ja ESR-rahoitusta 1,3 miljoonaa. Teema tukee Pirkanmaan maakuntastrategian/ päivitetyn maakuntaohjelman Välkyn Pirkanmaan tavoitteita ja tukee myös osana AIKOA toteutettavaa Tampereen kaupungin kasvusopimusta, jossa poikkileikkaavana teeman on mukana maahanmuuttajien osaamisen hyödyntäminen. Pirkanmaa osallistuu tämän agendan toteuttamiseen sikäli kun pirkanmaalaiset toimijat ovat mukana hankkeita toteuttamassa. Teema sinällään tukee hyvin Pirkanmaalla jo käynnissä olevaa Talent Tampere -toimintaa.

4.1.3. Kansalaistoimijalähtöinen kehittäminen kaupunkiseuduilla

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -ohjelma mahdollistaa ohjelmalla tuettavan kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen kaupunkialueilla. Toimet kohdistuisivat erityisesti niille alueille, joilla ei toteuteta maaseutu- ja kalatalousrahastosta rahoitettua yhteisöllistä paikallista kehittämistä. Kehittäminen kohdistuu siten ensisijaisesti isoihin kaupunkeihin ja yli 23 000 asukkaan kuntien keskusta-alueille. Pirkanmaalla tämä tarkoittaa Tampereen, Nokian, Ylöjärven ja Kangasalan keskusta-alueita.

Kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen tulee toteuttaa ohjelman tavoitteita ja investointiprioriteetteja. Sisällöllisesti se soveltuu lähinnä rakennerahasto-ohjelman toimintalinjaan 5 (Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta). Toiminnan tulee perustua paikallisten toimijoiden yhdessä laatimaan kehittämissuunnitelmaan, jonka päätavoitteina ovat työllistymis- ja ansaintamahdollisuuksien edistäminen sekä sosiaalisen pääoman ja yhteisöllisyyden lisääminen. Oleellista on omaehtoinen, alhaalta ylös suuntautuva, kansalaislähtöinen paikallinen kehittämistoiminta. Toiminnan tulee olla avointa, laaja-alaista ja osallistavaa. Itse kehittämistyön tekevät asukkaat sekä alueen muut paikallistoimijat yhteistyössä ja heille ohjataan siihen tarvittavat resurssit.

Pirkanmaalla arvioitiin rakennerahastokauden 2014-2020 valmistelun yhteydessä, ettei erillinen kansalaistoimijalähtöinen kehittäminen tuottaisi merkittävää lisäarvoa erilaisten toimijoiden aktivointiin tai ohjelman toteuttamiseen. Rakennerahasto-ohjelma mahdollistaa kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen avoimien hankehakujen kautta ilman, että sitä varten on erikseen korvamerkitty rahoitusta toimeenpanosuunnitelmassa. Tällöin ei myöskään tarvita erillisohjelman edellyttämää rahoituksen hallinnoinnin menettelyä.

Maakunnan yhteistyöryhmän toimeksiannosta kiinnostusta kansalaistoimijalähtöiseen kehittämiseen loppuohjelmakautta silmällä pitäen tiedusteltiin uudelleen asianosaisilta kunnilta syksyllä 2016. Kuntien halukkuuden ja valmiuden selvittämiseksi pidettiin alkuvuodesta 2017 keskustelutilaisuus, jonka jälkeen kunnat toimittivat lopulliset kannanotonsa asiaan keväällä 2017. Prosessissa todettiin jo ohjelmakauden alkaessa tunnistettu mahdollisuus rahoittaa kansalaistoimijalähtöistä toimintaa normaalien avoimien hankehakujen kautta, eikä erillistä hallinnoinnin menettelyä kansalaislähtöiselle kehittämiselle siis pidetty tarkoituksenmukaisena.

4.1.4. Kestävän kaupunkikehityksen strategia – 6Aika

6Aika – Avoimet ja älykkäät palvelut on kestävän kaupunkikehityksen strategia, jossa ovat mukana Suomen suurimmat kaupungit, ns. kuutoskaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa, Oulu, Tampere ja Turku. Suurimpien kaupunkiseutujen käyttö uusien innovaatioiden kehitysympäristönä vahvistaa Suomen kilpailukykyä, koska kokonaisuus on riittävän suuri maailmanluokan referenssi-kohteeksi. Strategiassa myös parannetaan kaupunkien palveluprosesseja ja niiden toimivuutta yli kuntarajojen. 6Aika -strategiassa kehitetyt uudet toimintamallit ja ratkaisut ovat kaikkien kaupunkien ja kuntien käytettävissä.

Strategiassa on kolme painopistettä: avoimet innovaatioalustat, avoin data ja rajapinnat sekä avoin osallisuus. Strategian toteuttamisessa hyödynnetään sekä EAKR- että ESR-rahoitusta.

EAKR-rahoituksen osalta 6Aika-toiminnalle on korvamerkitty 5% osuus kansallisesta EAKR-rahoituskehiksestä. EAKR-rahoitusta ohjataan pääosin strategian avoimet innovaatioalustat sekä avoin data ja rajapinnat -painopisteisiin. 6Aika-

johtoryhmä priorisoi toteutettavat EAKR-hankkeet avoimella ja läpinäkyvällä prosessilla (tarkoituksenmukaisuusharkinta) ja tekee valintaesityksen toimivaltaiselle maakunnan liitolle (Uudenmaan liitto). Uudenmaan liitto tekee hankkeelle juridisen rahoituspäätöksen (laillisuus- ja ohjelmanmukaisuusharkinta).

Maakunnat varaavat 6Aika-toteutukseen vuosittain noin 10 % rahoitusosuuden alueen indikaatiivisesta ESR-rahoituksesta. ESR-osuutta koordinoi 6Aika-toteutuksen osalta valtakunnallisesti Hämeen ELY-keskus. Strategian painopisteen Avoin osallisuus -tavoitteita toteutetaan pääosin ESR-hankkeina. Painopisteen toiminta kohdistuu toimintalinjan 3 (työllisyys ja työvoiman liikkuvuus) sekä toimintalinjan 4 (koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen) kohderyhmiin. Vuonna 2018 ja alustavasti myös vuonna 2019 rahoitusta kohdennetaan myös toimintalinjalle 5 (sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta). 6Aika-strategia toteuttaa erityisesti Välkyn ja Ehyen Pirkanmaan tavoitteita.

4.2. Alueelliset innovaatiot ja kokeilut – AIKO

Vuonna 2018 Pirkanmaalla on vielä käytössä kansallista rahoitusta ennakoivan rakennemuutoksen toimenpiteisiin sekä valtion ja suurten kaupunkiseutujen välisten kasvusopimusten toteuttamiseen. Kyseessä on määräaikainen kolmivuotinen (2016 – 2018) erillisohjelman, jonka rahoitus perustuu hallitusohjelman kärkihankkeisiin ja maakunnassa valmistellun AIKO-ohjelman (Ennakoidun rakennemuutoksen suunnitelma, ERM) painotuksiin.

Hallituksen kilpailukyäkärkihankkeeseen kuuluvan Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen sisältää kolme työkalua:

1. *Ennakoidun rakennemuutoksen toimet (ERM),*
2. *Valtion ja kaupunkien väliset kasvusopimukset ja*
3. *Valtakunnallisesti merkittävien kasvuvyöhykkeiden rakentamisen.*

Pirkanmaan ennakoidun rakennemuutoksen suunnitelma toteuttaa viittä toimenpidekokonaisuutta, jotka on edelleen jaettu kahteen kehittämiskoriin niiden tärkeyden mukaan. Ensimmäisen korin teemat ovat Digitaaliloikka ja Innovaatioimurointi. Kakkoskorin teemoja ovat Duunidemo, Teollisuustilat 4.0. ja Tulevaisuusmyllytys. Pirkanmaalla on tähän mennessä rahoitettu 7 ERM-suunnitelman mukaista hanketta. AIKO-rahoitus on täydentänyt hyvin maakunnan käytettävissä olevaa kehittämisrahoituspottia – sillä on saatu käynnistettyä lyhyehköjä, pääosin kokeiluluontoisia hankkeita, joissa pyritään kuitenkin myös laajempaan hyödynnettävyyteen maakunnassa hankkeissa testattujen toimintatapojen levittämisen kautta. Haasteellisimmaksi ERM-suunnitelmassa esiin nostetuksi kehittämisteemaksi on osoittautunut innovatiivisten julkisten hankintojen kehittämiseen liittyvä 'Innovaatioimurointi' -kokonaisuus. Tämä tematiikka tukee myös rakennerahasto-ohjelmassa vähähiilisen talouden edistämiseksi erityistavoitteessa 3.2. todettua kehittämistarvetta liittyen julkisten hankintojen kestävämpään ja innovatiivisempaan toteutukseen. AIKO-rahoitushakua vuodelle 2018 suunniteltaessa innovatiivisten julkisten hankintojen teema on edelleen keskeisesti esillä. Vuonna 2018 järjestetään todennäköisesti 1 – 2 AIKO-hankehakua, alkuvuoteen painottuen.

Valtion ja kaupunkiseutujen väliset kasvusopimukset ovat osa AIKO-ohjelman toteutusta. Tampereen kaupungin ja valtion välinen kasvusopimus on laadittu vuosiksi 2016 - 2018. Kaupunkiseutujen kasvusopimukset kuuluvat hallitusohjelmaan. Tampereen kasvusopimuksen teemat ovat valmistavan teollisuuden uudistuminen ja digitalisaatio sekä hyvinvoinnin digitalisaatio. Lisäksi hallitusohjelman tavoitteita tukevaksi kokonaisuudeksi on nostettu korkeakoulujen yhdentymishanke Tampere3. Tampereen kaupungin kasvusopimusta toteutetaan kolmen hankkeen kautta, jotka keskittyvät valmistavan teollisuuden uudistamiseen, terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja digitalisaatioon sekä kasvusopimuksen toteutusta poikkileikkaavana teemana tukevaan maahanmuuttajien osaamisen hyödyntämiseen alueen elinkeinoelämän tueksi. Tampere3 näkyy erityisesti viimeksi mainitussa teemassa tiiviinä yhteistyönä korkeakoulujen kesken.

Kasvuvyöhykesopimuksen tavoitteena on Suomen kasvukäytävän toiminnallisen kokonaisuuden kehittäminen siten, että kasvukäytävä yhä vahvemmin muodostaa yhtenäisen työmarkkina-, liiketoiminta- ja yhteistoiminta-alueen, joka houkuttelee yrityksiä, osaajia ja kansainvälisiä sijoituksia. Kasvukäytävä ulottuu Helsingistä, Hämeenlinnan ja Tampereen kautta Seinäjoelle. Sopimuksen tavoitteena on valtion ja kasvukäytävän maakuntien ja kuntien sekä muiden toimijoiden tiivistyvä yhteistyö, jonka seurauksena kasvukäytävän fyysinen infrastruktuuri saadaan tehokkaammin käyttöön ja tukemaan käytävän keskusten integroitumista toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Saavutettavuuden parantaminen on strategian ydin, jonka pohjalta luodaan edelleen uutta liiketoimintaa ja kasvua.

Vuositasolla Pirkanmaalla käytettävissä oleva AIKO-rahoitus on noin 1 miljoona euroa. Valtaosa rahoituksesta on kohdennettu Tampereen kaupungin kasvusopimuksen toteuttamiseen. AIKO-ohjelman toteutus päättyy vuoden 2018 lopussa.

Kasvusopimus- ja ERM-rahoituksen välittävänä viranomaisena toimii Pirkanmaan liitto, Uudenmaan liitto rahoittaa kasvuvyöhykesopimuksen toimenpiteitä.

4.3. Pirkanmaan maaseudun kehittämissuunnitelma 2014-2020

Pirkanmaan maaseudun kehittämissuunnitelma on osa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014-2020 alueellista toimeenpanoa. Toimenpiteiden rahoitusinstrumentti on maaseuturahasto. Rahoitusta kohdennetaan erityisesti maaseudun tila- ja yritystoiminnan sekä palvelujen ja kylien kehittämiseen.

Pirkanmaan maaseudun kehittämissuunnitelman 2014-2020 kehittämisen painopisteet ovat

1. Maaseudun palvelut ja niiden saavutettavuus
2. Yritys- ja elinkeinotoiminnan kehittämistoimet
3. Asuminen ja yhteisöllisyys
4. Biotalous- ja uusiutuva energia
5. Osaaminen ja vuorovaikutus

Pirkanmaalle kohdistuu ohjelman rahoitusta yhteensä noin 44 miljoonaa euroa (EU+valtio). Tästä noin 1,1 miljoonaa kohdennetaan erikseen valtakunnalliseen hanketoimintaan. Pirkanmaan maaseudun suoriin kehittämishankkeisiin ja yritystukiin on ohjelmakaudella käytettävissä siis noin 43 miljoonaa euroa.

Edellä mainitun kehyksen lisäksi Pirkanmaalle kohdistuu paikallista ja seudullista kehittämistoimintaa tukevien Leader-ryhmien rahoitusosuutta (EU+valtio+kunta) alla olevan listauksen mukaisesti:

- Kantri ry (4,7 M€)
- Joutsenten reitti ry (4,7 M€ Pirkanmaan alueelle)
- Poko ry (3,6 M€)
- Pirkan Helmi ry (3,5 M€)
- Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry (2,8 M€ Pirkanmaan alueelle)

Maaseudun kehittämissuunnitelman toimenpiteet ja erityisesti Leader-kehittämistoiminta toteuttavat Ehyen Pirkanmaan tavoitteita ja kehittämissuunnitelmaa. Painotus on myös Kestävän Pirkanmaan teemoissa erityisesti bio- ja luonnonvaratalouden sekä uusiutuvien energialähteiden kehittämisen kautta.